

УКРАЇНА

**Міністерство освіти і науки
Харківська державна зооветеринарна академія
Навчально-виробничий кінноспортивний
комплекс
Інститут конярства**

ЗВІТ

**Про виконану роботу за 2020 р. та
основні напрямки діяльності на 2021 р.**

Доповідач:

**Директор Інституту
конярства,
к. с.-г. н., доцент
Петрушко М. П.**

Харків, 2020

Навчально-виробничий кінноспортивний комплекс зі структурними підрозділами (інститут конярства, дитячо-юнацька кінноспортивна школа та кінний театр) в повній мірі забезпечує високу якість проходження навчальних та виробничих практик в умовах виробництва, відпрацювання практичних навичок, дозволяє студентам академії впродовж усіх 5 років навчання мати можливість на сучасному рівні отримувати практичну підготовку за всіма технологічними та ветеринарними напрямками, а також займатися кінним спортом.

1. МАТЕРІАЛЬНА БАЗА

Навчально-виробничий кінноспортивний комплекс розміщений на території академії і займає 5,8 га. Споруда комплексу загальною площею 3600 м² має архітектурну цінність і складається з п'яти стаєнь денникового утримання на 65 конемісць, двох учбових і одного зимового манежів, двох навчальних класів, чотирьох роздягалень, ветлазарету, адміністративних приміщень, зблокованих у єдине ціле, а також двох літніх спортивних манежів.

За звітний період виконані роботи з облаштування та зміцнення матеріальної бази, а саме:

- виконано поточний ремонт, який включає бетонування підлоги в стайнях, часткову заміну старих вікон на металево-пластикові, зварювальні роботи по ремонту левад, встановлення дверей у денниках;
- проведено ремонт системи водопостачання;
- замінено електричну проводку, розподільчі щитки в конюшнях № 3, 4;
- додатково встановлено зовнішнє освітлення території (п'ять прожекторів);
- проведено ремонт роздягалень, кімнати для тренерів, адміністративного блоку;
- введено в експлуатацію зимовий спортивний манеж, переобладнаний з ангару, для проведення тренувань у холодний період року;
- впродовж сезону виконаний план початкового спортивного тренінгу

молодняку, проведено оцінку локомоторики, типу ВНД, результати використані для подальшої спортивної підготовки коней;

- заготовлено 90 т зернофуражу, 70 т сіна, 100 т соломи;
- постійно здійснюються роботи з поліпшення благоустрою території – освітлення території, сміттєві баки, клумби.

2. НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На комплексі проводять навчальні заняття за програмами підготовки фахівців, відпрацьовуються практичні навички з технології утримання, системи тренінгу, здійснюються дослідження з селекційних та ветеринарних питань.

Впродовж навчального року 14 кафедр академії використовують кінноспортивний комплекс в учбовому процесі, який включає:

- проведення лабораторно-практичних занять;
- виконання курсових робіт і наукових дослідів;
- проходження навчальних, дипломних, виробничих практик.

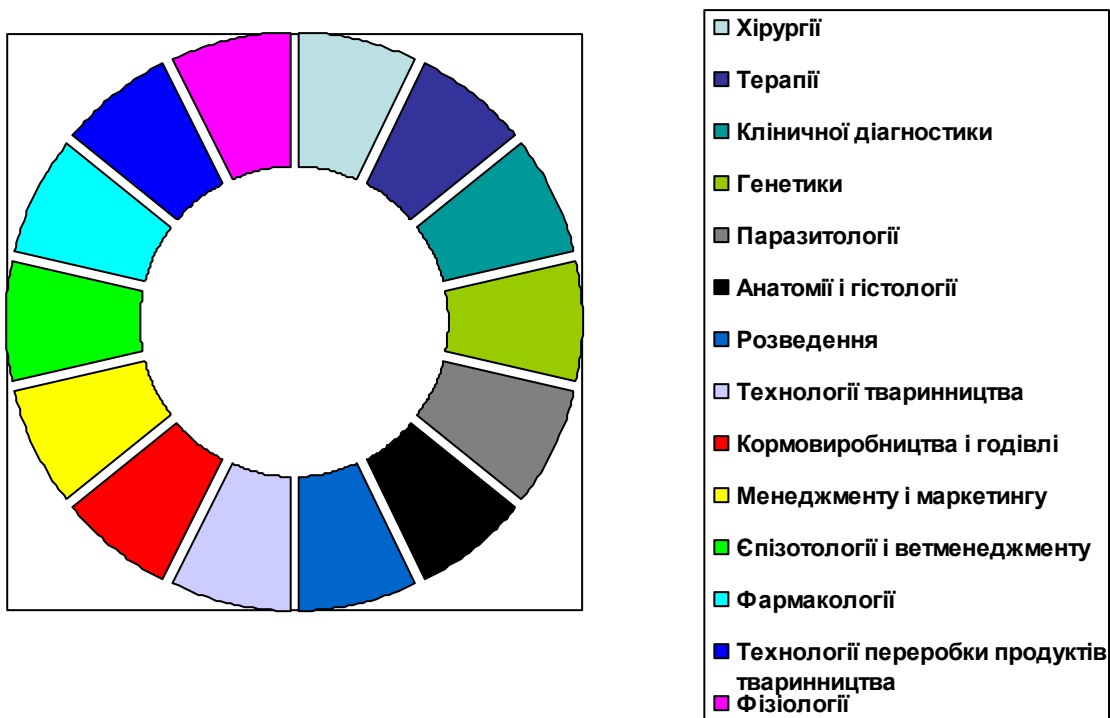

Рисунок 1. Використання кінноспортивного комплексу кафедрами академії

На кінноспортивному комплексі проводяться всі практичні і самостійні заняття студентів 3 курсу технологічного факультету з дисципліни «Конярство». За кожним студентом закріплюються тварини різних статевих вікових груп. Впродовж навчального періоду студенти самостійно, згідно робочої програми, відпрацьовують основні її розділи щодо закріплених за ними коней з подальшою обробкою отриманих даних безпосередньо на комплексі, використовуючи комп'ютерні програми. На підставі зібраного матеріалу заповнюється робочий зошит.

В навчальному процесі використовується програма комп'ютерного тестування студентів з конярства, мультимедійні супроводження лекцій, навчальні відео-ролики, інформаційно-навчальний сайт інституту.

У звітному році практикувалося проведення лекцій, науково-практичних занять, демонстраційних операцій, тренінгів та майстер-класів за участю ветеринарних лікарів С.А. Захарова, С.М. Янковського, проф. А.Е. Левицького.

Виступи кінного театру, участь спортсменів-кіннотників у змаганнях в різних містах України рекламують академію і є дієвою формою роботи по залученню молоді до вступу у ХДЗВА. Завдяки цьому у 2020 році до академії вступило 16 студентів, а за останні три роки – 68.

На наш погляд, доцільно, починаючи з 1-х курсів проводити учбову, а надалі і виробничу практику за графіком, спланованим за часом, з можливістю відпрацювання основних елементів технологічних процесів, планових ветеринарних заходів, а також виставок, змагань тощо. Це дає можливість зацікавити та переконати майбутніх спеціалістів у реальності і необхідності отримання знань та практичних навичок.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА СИСТЕМИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

В усіх розвинутих країнах вихованню високопрофесійних фахівців будь-якої галузі приділяється велика увага, а у конярстві – особливо, тому що цей напрямок є одним з найбільш рентабельних.

В останній час значно виріс попит на тренерів та інструкторів з кінного спорту, менеджерів кінного бізнесу, спеціалістів з іпотерапії. На сьогодні 90% тренерів з кінного спорту не мають спеціальної освіти, бо їх підготовка в Україні не ведеться більше 20 років. Близько розташована Харківська державна академія фізичної культури має в своєму складі кафедри прикладних видів спорту, до яких відноситься і кінний спорт, методики підготовки спортсменів вищої кваліфікації, маркетингу спорту. Кооперація наявних можливостей ХДЗВА і ХДАФК надасть змогу розпочати підготовку тренерів-викладачів з кінного спорту шляхом сполучення навчальних програм для отримання другої вищої освіти.

Реалії нашого становища підводять до необхідності:

- Створення централізованої системи підготовки спеціалістів галузі середньої та вищої ланки.
- Приведення обсягів та змісту підготовки, перепідготовки підвищення кваліфікації фахівців у відповідність з поточними та перспективними потребами галузі конярства. Передбачити при цьому підвищення кваліфікації, особливо на замовлення областей, регіонів, асоціацій, коневласників.
- Формування змісту навчання, виходячи з його цільового спрямування посадових обов'язків фахівців, попередньо здобутої ними освіти, досвіду діяльності, інтересів і потреб окремих осіб та організацій.
- Сумісно з Федерацією кінного спорту налагодити співпрацю з питань підготовки тренерів, інструкторів, ветеринарного забезпечення, проведення кінноспортивних змагань, створення при ФКСУ консультативного комітету з метою координації діяльності регіональних та обласних кінноспортивних організацій.
- Організувати курси зі спеціалізованої професійної і мовної підготовки, надавати допомогу у працевлаштуванні кіннотників по контракту за кордоном.
- Підготовку та перепідготовку кадрів передбачити як за рахунок держзамовлення, так і на комерційній основі.

- Налагодження стосунків з іноземними фахівцями для обміну досвідом з підготовки спеціалістів галузі.

Вивчення міжнародного досвіду допоможе Україні швидше відновити систему підготовки кадрів, без чого неможливий розвиток галузі конярства.

Можливе створення декількох варіантів підготовки фахівців галузі конярства, а саме:

- на замовлення коневласників;
- укладення двосторонніх договорів з гнучкою системою рейтингу та нарахуванням бонусів;
- потрібний договір, який укладається між навчальним закладом, замовником та студентом.

Замовник:

- формує заявку на спеціаліста потрібної кваліфікації;
- на першому етапі проводить 50% оплати;
- проводить повну оплату за результатами тестування працівника;
- гарантує майбутньому працівнику по закінченню навчання обумовлені в договорі умови організації та оплати праці.

Навчальний заклад:

- розробляє навчальний план, беручи до уваги вимоги замовника;
- проводить навчання згідно плану;
- по закінченню обумовленого терміну проводить тестування теоретичних та практичних навичок студента в присутності представника замовника;
- за результатами тестування продовжує навчання, термін якого залежить від знань та вмінь, продемонстрованих студентом;
- у разі незадовільних результатів тестування по закінченню навчання змінюється термін навчання, або виплачується неустойка замовнику.

Студент зобов'язується:

- отримати практичні навички, які вимагає замовник;
- продемонструвати вміння та знання на тестуванні;

- працювати в організації-замовника по закінченню навчання згідно договору;
- у разі незадовільного тестування теоретичних та практичних навичок навчання проводить доплату для продовження навчання у навчальному закладі, або виплачує неустойку замовнику.

3. НАУКОВА РОБОТА

1. За звітний період науково-педагогічні працівники академії, які за напрямом діяльності виконували дослідження з питань кіннозаводства та кінного спорту і об'єднані в інститут конярства, як окрему інституцію, приймали участь у восьми наукових конференціях.

2. За рік надруковано п'ять наукових статей, три – у фахових збірниках, видано 15 методичних рекомендацій.

3. Отримано патент на Базу даних «Навчальний електронно-інформаційний комплекс (НЕІК) «Конярство».

4. Проведено Міжвузівську науково-практичну конференцію, в якій окрім представників Зооветеринарної академії та інших закладів вищої освіти Харкова брали участь також школярі 9 – 11 класів.

5. Працює студентський науковий гурток «Кентавр», в якому займається біля 40 студентів усіх факультетів зооветеринарної академії.

6. Аспірантами ХДЗВА на базі кінноспортивного комплексу виконується 3 кандидатські дисертаційні роботи.

7. У поточному році на I-II етапах щорічної студентської конференції з доповідями виступило 20 осіб.

8. Спільно з Академією фізичної культури проводяться дослідження з питань впровадження відновлювальних заходів у систему підготовки спортивних коней.

4. КІННИЙ ТЕАТР ТА ІНШІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ

Для популяризації кінного спорту, здорового способу життя, національних традицій, виховання патріотизму, професійної орієнтації

майбутніх студентів у поточному році колективом кінного театру було проведено 9 театралізованих вистав у Зооветеринарній академії, м. Дергачі та смт М. Данилівка. Також було організовано екскурсії з показовими виступами кінного театру на території кінноспортивного комплексу для учнів Дергачівського р-ну та Харкова.

Кінноспортивна школа плідно співпрацює з Дергачівським територіальним центром, проводить заняття з іпотерапії. Розроблена індивідуальна методика проведення занять для кожної дитини, схвалена навчально-методичним відділом Всеукраїнської організації по роботі з дітьми з обмеженими фізичними можливостями і запропонована для затвердження у формі рекомендацій. Проводяться регіональні науково-практичні конференції з іпотерапії, показові заняття з демонстрацією основних прийомів роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями.

Цього року завдяки проведенню екскурсій, показових кінноспортивних шоу, а також розміщенню інформації у школах, інших навчальних закладах та у соціальних мережах значно збільшилася кількість бажаючих займатися у кінноспортивній школі академії.

5. СПОРТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

За спортивний сезон 2020 року спортсмени академії брали участь у шести Всеукраїнських змаганнях.

На Відкритих регіональних змаганнях з подолання перешкод «Klimentko stable cup», які проходили у м. Дніпро, студентка академії Оксана Ільченко виборола I та II місця, Анна Тополя двічі стала срібною призеркою, Аліса Дронь у різних категоріях посіла I, II і III призові місця, а у маршруті Гран Прі завоювала бронзу.

На Чемпіонаті України з подолання перешкод, що пройшов у м. Жашків, вихованці кінноспортивної школи вибороли 2 срібні і 2 бронзові медалі та здобули 735 рейтингових балів.

На черговому етапі Відкритих регіональних змагань з подолання перешкод «Klimentko stable cup» спортсменка академії Оксана Ільченко посіла

II і III призіві місця, Оксана Люта виборола бронзу та двічі стала срібною призеркою, Анна Тополя у різних маршрутах завоювала золоту, срібну та бронзову медалі, а у маршруті Гран Прі посіл почесне 4 місце.

На фіналі Відкритих регіональних змагань з подолання перешкод «Klimentko stable cup» та Кубку Президента федерації кінного спорту Донецької та Дніпропетровської областей Марина Гадецька, Оксана Ільченко та Олена Плохотніченко посіли відповідно I, II і III призіві місця, Анна Тополя стала бронзовою призеркою, а Оксана Люта виборола золоту і бронзову медалі.

Загалом за спортивний сезон 2020 року спортсменами школи завойовано 37 золотих, 45 срібних та 43 бронзових медалей, у тому числі на Всеукраїнських та міжнародних змаганнях – 10 золотих, 17 срібних та 16 бронзових медалей.

У цьому році п'ять спортсменів школи виконали норматив першого розряду, п'ять спортсменів – норматив кандидата у майстри спорту. Вихованці школи Дмитро Іващенко та Аліса Дронь включені до збірної команди України.

6. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ НА 2021 РІК

- Проведення постійного моніторингу галузі в Україні і світі, аналіз її економічного стану та розробка стратегії розвитку, на основі отриманих матеріалів розробка рекомендацій, бізнес-планів, проведення пошуку інвесторів та закордонних партнерів. Організація та проведення аукціонів, виставок, конференцій, семінарів з конярства, ветеринарного, інформаційного та маркетингового забезпечення галузі.
- Здійснення фундаментальних, пошукових та прикладних наукових досліджень в галузі конярства.
- Проведення роботи з центральними та місцевими органами державної виконавчої влади з питань участі у виконанні загальнодержавних регіональних та місцевих програм, які потребують вирішення проблем кадрового забезпечення. Створення економічно-інформаційного центру

для складання оперативних, річних та перспективних бізнес-планів, розрахунку витрат собівартості, виробництва і реалізації продукції галузі конярства, проведення маркетингових досліджень, розробки стратегій спрямованих на зменшення собівартості племінної продукції, покращення її якості, що в кінцевому підсумку веде до підвищення конкурентоспроможності галузі.

- Налагодження співпраці з провідними фахівцями з конярства, тренерами кінного спорту з метою написання та видання підручників та посібників по конярству, вдосконалення методики підготовки та тренінгу спортсменів та коней, проведення науково-дослідних експериментів.
- Організація курсів зі спеціалізованої професійної і мовної підготовки, допомога у працевлаштуванні кіннотників по контракту за кордоном.
- Створення та поповнення власної комп'ютерної інформаційної бази для забезпечення комплексних наукових досліджень. Сумісно з Федерацією кінного спорту налагодження співпраці з питань підготовки тренерів, інструкторів, ветеринарного забезпечення, проведення кінноспортивних змагань, створення при ФКСУ консультативного комітету з метою координації діяльності регіональних та обласних кінноспортивних організацій.
- Створення дорадчих пунктів, тимчасових і постійних комплексних наукових груп, науково-виробничих об'єднань, тренувальних депо з метою надання практичної допомоги виробництву з питань відтворення, вирощування, тренінгу, реалізації, ветеринарного обслуговування племінних і робочих коней.